СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 236. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 9-го жовтня, 1929. VOL. XXXVII. No. 236. Jersey City, N. J., Wednesday, October 9, 1929. THREE CENTS.

МЕК ДОНЕЛД ПЕРЕД СЕНАТОМ

ВИГОЛОСИВ КОРОТКУ, АЛЕ СЕРДЕЧНУ ПРОМОВУ, ЯКОЮ ТРОНУВ УСІХ СЕНАТОРІВ, КОТРІ ЙОГО ВИТАЛИ ДОВГО ТРЕВАЮЧИМИ ОПЛЕСКАМИ. ЗАЯВИВСЯ ПРОТИ ВОЄН І ЗА РІВНІСТЮ ЩОДО ЗБРОЄННЯ НА МОРІ З БОКУ АНГЛІЇ И АМЕРИКИ.

ВАШИНГТОН, 8. жовтня. — Англійський премієр Мек Донелд відвідав вчора палату послів, а рівнож загостив і до сенату, в якім виголосив бесіду. Саля нарад була виповнена сенаторами, а на галеріях і в льожах було повно публики та дипльоматичних представників. Мек Донелда привитали дуже сердечно, а бесіду його перерывали частими оплесками.

Премієр говорив про те, що прибув сюди в тій вірі, що усуне ті непорозуміння, які істнують між Англією і Злученими Державами. Безпосередною причиною до його подорожі був пакт Келоґа, звернений проти війни. Мек Донелд заявив, що дійсно не прийде в майбутньому до війни, коли Америка й Англія будуть держатися разом і не допустять до цього, щоби їх жовніри могли станути проти себе.

Мек Донелд не боїться того, що заходять між Америкою й Англією деякі непорозуміння, та що панує ріжниця думок між ними й иншими державами, бо це все дасться усунути, коли люде думають чесно.

Найбільше враження зробило на сенаторів те місце, де Мек Донелд говорив про рівність щодо зброєння Америки й Англії на морі.

ГУВЕР ЗА ЗМЕНШЕННЯМ ЗБРОЙНИХ СИЛ.

ВАШИНГТОН, 8. жовтня. — З розмов, які ведуться між президентом Гувером і Мек Донелдом, виходить, що президент заявляється не тільки за обмеженням дальшого зброєння, але пропаґує зменшення дотеперішнього стану збройних сил.

НОВИЙ КЛОПІТ З ГОНОРАМИ.

ВАШИНГТОН, 8. жовтня. — В столиці мають знову досталося через те, що Миссис Ґенн, сестрі заступника президента палати послів Лонґворт і не був при привитанню англійського премієра Мек Донелда, коли той відвідував палату послів. Рівнож не був він, ні його жінка на офіціяльнім обіді, який влаштував президент у честь премієра. Кажуть, що це сталося через те, що Миссис Ґенн, сестрі заступника президента Куртиса, признано при офіціяльних виступах першенство перед жінкою президента палати послів.

КАРА НА ТИХ, ЩО КУПУЮТЬ АЛЬКОГОЛЬ.

ДОМАГАЄТЬСЯ ІІ СЕНАТОР ШЕПЕРД З ТЕКСАС.

ВАШИНГТОН, 8. жовтня. — Сенатор Шеперд, співавтор прогибіційного закона, вніс новий проект закона, яким домагається карати не тільки тих, що продукують недозволені алькоголічні напитки, чи їх продають, але й тих, що їх купують.

МЕЛОН НЕ ЙДЕ.

ВАШИНГТОН, 8. жовтня. — Секретар президента Гувера подає, що розсіяні вісти, будьтоби секретар скарбу Мелон покидав свій уряд, неправдиві. Мелон обіцяв президентові видержати на своїм постерунку до 1933 року.

ДОВОЗЧИКИ ЯРИНИ ДОБЮТЬСЯ СВОГО.

НЮ ЙОРК, 8. жовтня. — Страйк довозчиків ярини і овочів наніс вже $6,000,000 втрати, хоч треває всього два дні. Кажуть, що страйк буде сьогодні закінчений. Страйкуючі добються восьми-годинного дня праці й підвишки заробітної платні. Але все це відобється на консументах, бо ярина й овочі подорожіють.

ҐРІН ПРО МЕК ДОНЕЛДА.

ТОРОНТО (Канада), 8. жовтня. — Президент Ґрін відчинив річну конвенцію Американської Федерації Праці. При отворенню згадав він за „святу місію" Мек Донелда, яка змагає до світового мира. Таку місію мусить попертн міжнародне робітництво з цілого серця.

МУРИНИ ЗА ВОКЕРОМ.

ВИДАЛИ ЗПРИВОДУ ВИБОРІВ НА МЕЙОРА МІСТА СПЕЦІЯЛЬНУ КНИЖКУ, В КОТРІЙ ВИКАЗУЮТЬ ДОБРОДІЙСТВА, ЯКІ СПЛИЛИ НА МУРИНІВ ЗА ЧАСІВ ВОКЕРА.

НЮ ЙОРК, 8. жовтня. — Дотеперішній мейор Вокер знайде при слідуючих виборах сильне попертя з боку муринів міста Ню Йорку. Найвизначніші муринські представники заявилися за Вокером. Вони подають, що за часів адміністрації Вокера одержали муринські школи і шпиталі допомогу в сумі $7,000,000. Вокер приняв на службу значне число муринів, з яких деякі побирають річно по $7,500. Число муринів, занятих містом, зросло за адміністрації Вокера на 955%. Місто дає тепер посади 2,275 муринам, котрі побирають платні на суму $3,852,375.

КОЖДИЙ ДО СВОЄЇ ЦЕРКВИ.

КАТОЛИЦЬКИЙ СВЯЩЕНИК ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ ЦЬОГО, ЩОБИ МУРИНИ ЗАВАЛЮВАЛИ ЦЕРКВИ, ДО ЯКИХ НЕ НАЛЕЖАТЬ.

НЮ ЙОРК, 8. жовтня. — Монсіньор Джан Белфорд попер протестантського проповідника Виліема Блекшера, котрий домагався, щоби мурини покинули його церкву, а йшли до своєї. Монсіньор подає, що в його церкви було кілька муринів-католиків і їх трактовано на рівні з иншими парохіянами. Та з кількома муринами можна дати собі раду, але коли їх більше в церкві, то вони стають простацькими і крикливими. Таке переконання панує у всіх білих, а коли хто скаже, що це не правда, то він є гіпокритом. Так каже о. Белфорд.

СІМ ОСІБ ВПАЛО ЖЕРТВОЮ АЛЬКОГОЛЮ.

За послідні три дні померло в Ню Йорку 7 осіб наслідком надмірного вжиття алькоголічних напитків.

ЛІКАР ЗБОЖЕВОЛІВ ПРИ ОПЕРАЦІЇ.

В лічниці в Кошицях трапився страшний випадок. Підчас операції лікар нагло збожеволів і замісць витяти пацієнтові сліпу кишку вирізав усі кишки. Божевільного лікаря віддано до лічниці — нещасний пацієнт до кількох хвилин помер.

ЗГОРІЛО МІСТОЧКО.

З Люблина доносять, що в Аннополі, пов. янівського, вибухла грізна пожежа, якої жертвою впало ціле місточко.

СТРАЙК У СТРИЮ.

Дня 5 вересня застрайкувало в фабриці вертичних знарядів фірми Перкінс і Зданович у Стрию 70 робітників. Вони зажадали управильнення платень згідно з умовою, заключеною в жовтні 1922. р.

СТРАЙК ДЕРЕВНИХ РОБІТНИКІВ.

Деревна фірма „Англьо-Юроп Компані Лімітед" у вигоді (пов. Долина) не додержала умови з деревними робітниками, тому дня 5 вересня застрайкувало 450 робітників. Робітники зажадали від згаданої фірми, щоби перевела з ними нові переговори, а передовсім щоби додержала умови, яку заключено ще в січні ц. р. Управа фірми не згодилася на домагання робітників, а робітники не послухали візвання вертати до праці, тому згадана фірма огосила льокавт, наслідком чого около 450 робітників остало без праці.

„БОЛЬШЕВИКИ ПЕРЕЙШЛИ ЗБРУЧ!"

Така вістка рознеслася по Борщеві дня 5 вересня ц. р., коли війська КОП-у і поліція стали поспішно вантажитися в авта і виїзджати в напрямі Збруча, віддаленого від Борщева 14 км. Рівночасно зі Скали, що лежить над самим Збручем, стали запитувати телефоном Борщів, що в Борщеві діється, що військо зі Скали вимашнрувало на Борщів. Повстав небувалий рух і зацікавлення, а поставлене на ноги військо стало окрилюючим від півночі і заходу маршем „наступати" на село Підфилипє, положене на Збручі в прямій лінії на схід від Борщева. Там також перебуло ніч, окружнвши густим ланцюхом село від галицького боку. Щойно на другий день прийшло вияснення цієї тривоги. Вчинив її мимовільно посесор фільварку в Підфилипю, Шапіра, до якого, у цілком невізитовій порі, згодосилося двох „джентельменів" підозрілої поверховности, що, показавши револьвери, попросили пана Шапіру, щоби він їм за кілька годин вивіз в умовлене місце 500 дол. Близькість кордону і таке, будь-що-будь, дивне бажання незнайомих трохи поденервували пана Шапіру і він дав знати про цю візиту до станиці КОП-у, а звідтам телефонами пішло дальше і зрушило цілу околицю. Згаданих „джентельменів" досі не вдалося слідчим органам віднайти. — Мимохіть пригадується казка Руданського про жида, за яким гнало 100 вовків.

БОЛЬШЕВИКИ НАПАДАЮТЬ НА РУМУНІВ.

Большевицька канонірка на Дністрі обстрілювала на румунській стороні село Тігіна. Большевики обстрілювали пограничну сторожу й поранили кількох жовнірів. В иншому порті кидано ручні гранати в румунських урядників. Большевицький літак літав над заняттою Румунами територією й над селом Наптебані розкидав комуністичні агітаційні летючки. Гумунія вважає ці виступи московських комуністів провокаційними й домагається призначення міжнародньої комісії для обслідування їх. Дня 7 с. м. така комісія почала переводити слідство в справі обстрілу села Тігіна.

„БАКШІШ НА МИТНИЦЯХ".

Румунське міністерство фінансів вислало циркуляр митним інспекторам і звертає їхню увагу на зловжиття, які сповнюють урядники на всіх пограничних точках при помочі бакшішу. Митні інспектори мають переглянути реґістри експедиційних урядів, щоби переконатися, чи пібрані такси відповідають таксам, які предвиджені законом. Рівнож установило міністерство фінансів, щоби інспектори провірили всі митні уряди й ствердили зловжиття.

ВОВКИ В ПОЛЬЩІ.

В свіцянському повіті появилися великі стада вовків, що роблять великі шкоди, нападаючи на коні, худобу й навіть на людей.

ЗЛОВЖИТТЯ В БРАЇЛЬСКІЙ ЛІЧНИЦІ.

Румунське міністерство здоровля назначило слідчу комісію, яка перевірить зловжиття в браїльській центральній лічниці. Всіх виновників передасть міністерство здоровля під суд.

ЗАЛІЗНА КОРОНА.

Римський кореспондент еспанського денника „Геральдо де Мадрід" подав звістку, що папа Пій XI. має намір коронувати італійського короля залізною короною з Монзи. Цю корону вважають реліквією, тому, що вона має буцімто в собі цвях з хреста, на якому розпяли Христа. Цією короною коронували папи, почнаючи від Карла Великого, 34 королів Льомбардії. Є це вкладав її собі сам на голову Наполеон у 1805 р. у соборі „Нотр Дам" у Парижі. Папа мав висловити цю думку, що якби італійський наслідник престолу заручився з бельгійською княжною, тоді він тоді сам дати їм шлюб.

НОВИЙ ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ ПРАВОПИС.

Югославянський міністер освіти, Максимович, дав у своїм експозе почин до створення спільної азбуки для Сербії та Хорватії. Хоч як це неімовірно, а таки воно так: самостійна держава з одноцільною національністю має досі дві ріжні азбуки: кирилицю в Сербії та латинку в Хорватії та Словенії. Ця спадщина доби, коли один нарід був поділений кордоном на дві частини, тріває й досі в малих ріжницях мови. З почину нового міністра освіти найкращі дослідники мови з Білгороду, Загребу та Любляни підготують новий правопис, який буде обовязково заведений ще цього року в школах.

ЗНОВ ЕКСПЛЬОЗІЯ В НАФТОВИХ ШИБАХ.

В копальні нафти в Рунку, повіт Прагова (Румунія), наступила експльозія. Слідство виявило, що при експльозії загинуло 5 осіб, а 5 були тяжко покалічені. В наслідок експльозії повстав великий огонь, який було видно на 50 кільометрів.

БОМБА, НАРЕЧЕНИЙ І ГАРБУЗ.

В Цикові, пов. Олесько, красна дівиця Дубасівна була заручена з Брониславом Просовичем. Нагло заручини зірвано й Просович запалав пімстою: під вікнами свойого бувшого кохання положив бомбу. Бомба ця, що правда, вибухла, але шкоди великої не зробила, бо повибивала вікна та спровадила поліцію, котра арештувала палаючого пімстою молодця.

СМЕРТЬ В ОГНІ.

В Сілку, пов. Підгайці, вибухла пожежа, жертвою котрої впали 4 мешкальні доми й ріжні господарські будинки. Пожежу спричинив 10-літний хлопчина Липка, котрий на стриху в стодолі курив крадькома папіроски. Хлопець найшов смерть в огні.

ПОЛЬЩА ПІДДЕРЖУЄ ТАЙНУ ПРОТИЛИТОВСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Польща піддержувала від довшого часу у Вильні організацію т. зв. еміґрантів з Литви. Вона доставляла провідникови цієї організації, Плешкайтісови, подостатком зброї й грошей для ведення протидержавної акції в Литві. Останніми днями перейшов цей Плешкайтіс східно-пруську границю, де його арештували німецькі власти. Ця справа набрала тепер більшого розголосу, ніж Польщі бажано було. Оказується, що Плешкайтіс працював також у некорисіть Німеччини. Польща старається тепер вивязатися з цеї замотаної справи заявою, що Плешкайтіс уже від року не належить до організації литовських еміґрантів. Одначе цим попала вона в иншу колізію, бо признає пораз перший існування на території Польщі такої організації, чим дає сильний козир у руки Литви.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ НЕВИННОЇ ДІВЧИНИ.

Черновецький „Час" пише: Вечером по дні цвітів „Жіночої Громади", в якім брала активну участь донечка інжиніра Горецького, вертала вона як звичайно домів. Коли вона переходила попри помешкання румунського старшини Г., схопили її нараз жовніри і втягнули до помешкання наавного старшини. Не помогли аручання й оборона. Старшина заткав їй уста і збесчестив її. На пів зомлілу найшли її рано перед домом згаданого старшини.

Та зі сорому не хотіла вона признатися, що з нею сталося. Аж слідчий військовий суддя видобув із неї по довшім часі правду. Та коли згаданий старшина заявив їй цинічно в очі, що вона говорить неправду, то тоді випила вона отруту й по довгих трудах віддала своє молоде життя.

Тільки одно речення залишила вона на карточці своїм родичам, а іменно: „Мамо, пімсти мене".

КОНФЕРЕНЦІЮ ПО МОРСЬКОМУ ОБЕЗЗБРОЄННЮ СКЛИКУЮТЬ У ЛОНДОНІ

ЗАПРОШЕННЯ РОЗІСЛАЛО АНГЛІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НА КІНЕЦЬ СІЧНЯ. ПОРОЗУМІННЯ В ЦІЙ СПРАВІ МІЖ АМЕРИКОЮ ТА АНГЛІЄЮ ОСЯГНЕНЕ.

ЛОНДОН (Англія), 8. жовтня. — За підписом міністра справ закордонних Гендерсона розіслано запрошення чотиром морським державам на конференцію по обмеженню морських збройних сил. Конференція призначається на третій тиждень січня 1930 року. На неї запрошують Францію, Японію й Америку.

Запрошення уявляє собою довше меморандум, в корому докладно списані головні принципи обмеження морського зброєння, на яких уже погодились Америка та Англія. В запрошенню говориться, що Америка й Англія готові негайно розпочати неформальні дипльоматичні переговори з кождою державою, яка хотілаби вияснення чогось більшого.

Повний текст запрошення ще не оголошено, але відомо, що в ньому є пропозиція обговорити справу обмеження будови всіх родів військових кораблів, починаючи від величезних панцирників і кінчаючи найдрібнішими торпедовцями. Таксамо буде порушена справа підводної війни. Сподіваються, що найбільше часу забере справа установлення норми скількости кружляків для кожної держави, бо морські фахові тепер надають їм найголовніше значіння.

ТУКА КАНДИДАТОМ ДО ПАРЛЯМЕНТУ.

СЛОВАКИ ВИСТАВИЛИ ТУКУ ПЕРШИМ КАНДИДАТОМ НАРОДНЬОЇ ПАРТІЇ НА ПОСОЛЬСЬКІЙ ЛІСТІ.

ПРАГА (Чехословаччина), 8. жовтня. — Професор Тука, якого чеський суд засудив на 15 років до вязниці, подав апель проти судового вироку. Тому рішення суду не може мати ще своєї правної сили. Апель Туки не може бути розглянений вищим судом раніше 27 жовтня, коли відбудуться вибори до чехословацького парляменту.

Користаючи з цього, Словацька Народня Партія, якої членом є Тука, виставила його першим кандидатом на лісті послів до парляменту в кошицькій окрузі. Треба сподіватися, що професора Туку виберуть до парляменту, не зважаючи на те, що його засудили за зраду держави і за шпіонажу на користь Угорщини.

Чеські газети пишуть, що засуд на професора Туку це попередження всім Словакам, щоби вони нарешті відсахнулися від своїх мадярських симпатій.

МАСАРИК ХОЧЕ ПОРОЗУМІННЯ З УГОРЩИНОЮ.

ЗГІДНИЙ ПОВЕРНУТИ УГОРЩИНІ ТІ ТЕРЕНИ, ДЕ МАДЯРІВ ЗАМЕШКУЄ БІЛЬШЕ НІЖ 50%.

БУДАПЕШТ (Угорщина), 8. жовтня. — Президент угорського соціольоґічного інституту, Франц Райнис, оголосив своє інтерву з президентом Чехословаччини, Масариком. Він говорить, що Масарик висловив свою згоду на ревізію Триянонського договору в тім сенсі, щоби Чехословаччина повернула Угорщині ті землі, де Мадярів замешкує більше ніж 50%.

Масарик говорить, що він уважає, що Чехословаччина не може протистати одночасно Угорщині й Німеччині, а тому ліпше для неї, поки не пізно, порозумітися з Угорщиною. Масарик думає, що поки він ще живий, йому пощастить перевести ревізію Триянонського договору, коли на це пристане Угорщина. Чехословаччина може повернути Угорщині ті землі, що тепер приєднані до Словаччини з населенням в 1,500,000 душ, між яким мешкає 1,000,000 Мадярів, але за виключенням міста Братислави, що є важним чехословацьким портом на Дунаю.

Тоді справа національних меншостей в Угорщині та в Чехословаччині може бути розвязана при помочі спеціяльного договору між обома державами, а Прага ґотова дати в кабінеті міністрів місце спеціяльному міністрови по мадярським справам.

ПОВСТАННЯ ЩЕ НЕ ВГАМОВАНО.

ШАНГАЙ (Китай), 8. жовтня. — Повстання генерала Фек-Вея ще не вгамовано. Проти нього нанкінське правительство післало свіжі війська в район ріки Янтзе, де війська ворохобників машерують на південь. Китайська канонірка була на деякий час затримала на ріці американський торговельний пароплав, на якому перевозилися европейські втікачі із загроженних повстанням районів.

З Гонконгу до Кантона відплив один американський торпедовець, бо мабуть там надіються нових заворушень прихильників генерала Фек-Вея.

Мукденське правительство проти волі нанкінського правительства обєднаного Китаю викликало з Европи бувшого посла у Вашингтоні, Ку, для переговорів у справі Східно-Китайської залізниці. Ку в 1924 році підписав договір з большевиками про цю залізницю. Тепер він жив на еміґрації, ратуючись від арешту його нанкінським урядом.

КОСТЕ ПРОЛЕТІВ 6,158 МИЛЬ.

ПЕКІН (Китай), 8. жовтня. — В телеграмі з Мукдена Дідоне Косте повідомляє, що він на своєму літаку перелетів без перерви 6,158 миль. Це на 1,800 миль більше установленого досі лету еспанськими летунами.

Літак „Знак Запитання" осів у Манджурії ще в неділю, 29 вересня, але ізза браку комунікації летуни не могли раніше тримати дати про себе вістку. Тепер французький консуль у Мукдені старається дістати бензини, щоби летуни могли летіти далі до Токіо.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адр. ес: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЖОВНІР МИРА.

Анґлійський міністер заграничних справ Артур Ґендерсон, довідавшись про наглу смерть д-ра Ґустава Штреземана, німецького міністра заграничних справ, сказав з того приводу, що отсе помер „правдивий герой мира". Ціла діяльність Штреземана з часів німецької републики була звернена до цього, щоби зблизити Німеччину до аліянтів, її колишніх ворогів, щоби переконати Францію, що Німеччина не є її ворогом і в той спосіб витягнути для безборонної Німеччини чимраз більші користи й полекші. Завдяки його діяльности поширився погляд, що Німеччина програла війну, а виграла мир. Бо коли давна цісарська дипльоматія пхала Німеччину до катастрофи і війни, то нова републиканськo-демократична дипльоматія гоїла давні рани в той спосіб, що представляла себе апостолом мира. І цісарська дипльоматія говорила про мир, але їй ніхто не вірив. Заслуга Штреземана лежить головно в тім, що світ цінив його характер і вірив в його слово.

Сам Штреземан був у своїм ріднім краю дуже часто малощо чи не найбільш зненавидженою людиною. Його пятнували зрадником свого народу. Перед самою смертю готовилися в парляменті до острих атаків проти нього. Та коли помер, вся преса заговорила в один голос, що це була найбільша людина, яку видала републиканська Німеччина. Всі признали, що попри Бісмарка це найбільш маркантна політична фіґура. Всі партії забули в одну мить на взаїмні тертя і всі згідно прийшли поклонитися тіням помершого. А за ними прийшло поклонитися пів міліона людей разом з 82-літнім президентом Гінденбурґом, що мимо свого віку відмовився їхати автомобілем, а ступав за домовиною пішки. І так один колишній пруський юнкер лежав у домовині, а другий ішов за домовиною. Оба вони добачували колись один ратунок Німеччини тільки в цісарстві й оба були вірними обожателями кайзера. А судьба заставила їх служити републиці.

І так, як завзятим був колись Штреземан юнкром, такимсамим завзятим став і републиканцем, коли переконався, що тільки република в силі двигнути Німеччину вперед. І як колись по юнкерському звичаю побренькував шаблею, так, ставши републиканцем, душив, де міг, брязкіт зброї, а надавав свому народови миролюбивий характер. В той спосіб перехилив Штреземан згодом майже цілий світ на свою сторону. В той спосіб міг він умерти в хвилі, коли з рурської области відступали останки французької окупантської влади. А самого його відпровадили на вічний спочинок без військових парад, без гарматніх вистрілів і без війська, як жовніра мира, що помер при праці на постерунку.

ЛЯХИ ЛЮТУЮТЬ.

Знову в Галичині почався новий припадок ляцько-поліційного пароксизму й ляцька поліція переводить масові арешти української молоді. Причиною тих арештів, кажуть Ляхи, сталося те, що Українці зіпсували параду на львівському ярмаркові, коли Поляки перед чужинцями хотіли показати, що лише вони й більш ніхто є повноправними господарями Львова. Дня цього вони, що так кохаються в ріжних бутафоріях та шахрайствах, урядили величавий похід ріжних старовинних польських „рицержи", щоби тим показати „історичне право" Польщі на Львів та Галичину.

Та на превеликий жаль і переляк Поляків вся музика їх була зіпсута революційною демонстрацією Українців. Це чужинцям і всьому світови показало, що **не все спокійно в Польщі. Воно показало, що Українці не зрезиґнували з боротьби за свої права й що вони не відмовляються й не відмовляться від своїх прав на місто Львів та від прагнення до пануваня самим на своїх власних землях.** Ляхи відразу перелякалися демонстрацій й чекали нових сильніших ударів, а потім, трохи опамятавшись, почали виливати свою лють, арештовуючи невинних українських студентів та молодь, приписуючи їм революційні акти проти „своєї" держави. Тут, як звичайно, посипалися тисячами обвинувачення проти Українців у **зраді польській державі, якої вони ніколи не признавали й на вірність якій ніколи не присягали,** навіть тоді, коли силоміць Поляки змушували присягати Українців, чи у війську, чи деінде. Присяга є важною й дійсною присягою лише тоді, коли вона зложена по своїй волі, а не тоді, коли під баґнетом та під загрозою тяжкої кари складається її формально лише на словах, а на ділі проклинається ту державу, на вірність якій присягається.

Увесь український нарід силою підбито під Польщу. Переможено його в тяжкій крівавій боротьбі, взято його на власних землях в полон польською державою й коли той нарід старається вирватися з полону на волю, то це називається зрадою держави, це називається бунтом, революцією й чим хочете, але не справжнім іменем, яким є: **боротьба за визволення своєї Батьківщини зпід чужинецького гнету.** Всі народи, що тепер творять вільні й незалежні держави, або й ті, що гнітять ще инших, у свій час перейшли таку боротьбу. Одні лекше другі важче й довше боролися та крівавилися, поки нарешті скинули чужинецьке ярмо, але всі боролися однаково. Так саме всіх їх підчас тієї боротьби називали зрадниками, бандитами, а тому вішали, катували й мордували. Героїв їх визвольної боротьби тоді виставляли як найстрашніших злодіїв. Та пройшов певний час і навіть чужинці та бувші гнобителі змушені шанувати память тих, що боролися за свій нарід. Історія не стоїть на місци, а рухається, йде вперед і приносить все нові й нові зміни. Вчорашній гнобитель завтра може стати гнобленим, а пригноблений стане вільний. Переслідуваний і зневажений революціонер та борець часто стає володарем, правителем, а його гнобителі стають підневільними. Великі держави розвалюються й на місце їх повстають нові держави та воскресають до життя народи, про які навіть історія вже забула.

Життя це рух вперед, це безперивна зміна, це боротьба. Хто живе, той бореться. Лише мертві не борються. А тому нація, яка не хоче лягати живою до гробу, мусить боротися й хочемо чи не хочемо ми тут в Америці, наш нарід на своїх рідних землях буде боротися й боротися за своє визволення. Ми можемо йому лише давати допомогу моральну й матеріяльну, чим піднесемо його на дусі та скріпимо його боротьбу, але спинити тієї боротьби ніколи не зможемо, як би тут ріжні невідповідальні елементи зпосеред Українців, чи явно злобні й злочинні з чужинців та й своїх, не старалися гальмувати нашу допомогу та засуджувати її. Край живий і хоче та буде жити, а тому колиб ми всі піднесли тут протести проти тієї боротьби, то він лише начхає на нас, як на зрадників свого народу і піде власним тернистим шляхом крівавої визвольної боротьби.

Тепер коли знову в Галичині почала шаліти хвиля польсько поліційного терору, знайдуться ріжні людці, що піднімуть галас проти революційної боротьби. Знайдуться такі, що будуть проливати свої сльози над „нещасними жертвами" нерозважних аґітаторів і т. п. Вони зовсім не розуміють, що **герой і борець ніколи не почуває себе й фактично не є нещасною жертвою, але є лище героєм.** Такі нарікання на боротьбу будуть виходити не лише від українських слабодухів, але й від польських посіпаків, від зрадників свого народу, від тих зацофаних партійних парохіян-фанатиків, що все те, що не вони роблять, уважають шкідливим непотрібним і злочинним. З яких би вони мотивів не виступали проти революційної боротьби українського народу за своє визволення, все буде однаковим один правдивий мотив, **а це брак відваги, парохіяльно-партійна зарозумілість та зрада свому народові в імя своїх гурткових, або навіть особистих інтересів.**

Відповіддю на нидіння та хникання ріжних наших боягузів революційної боротьби та на шалений напад на український національно-революційний рух і боротьбу тих, що запряглися служити не ідеї української державности, а ідеї інтернаціоналізму, себто большевиків, мусить бути активна моральна й матеріяльна допомога всією американською українською еміґрацією Рідному Краеви. Все, що ми звідси посилаемо до Рідного Краю на ріжні національні цілі, є допомога на визволення нашого народу з чужинецької неволі. Кожна нація до визволення йде ріжними шляхами: культурним, економічним і революційною боротьбою. Отож і українська нація стоїть на тому самому шляху, яким ішли та йдуть инші народи й який одинокий веде до визволення й створення власної суверенної держави.

Большевики, що нібито захопили собі монополь на революційність і на піклування інтересами широких народних та працюючих мас, **не ведуть у Галичині української революційної боротьби, бо там вони працюють під зверхністю варшавського центру комуністичної партії, який стоїть проти відокремлення Галичини від Польщі.** Вони взагалі ведуть свою роботу в імя знищення кожної державности, а український нарід бореться за державу, бо лише у власній державі в сучасних умовах міжнародного життя можна забезпечити всі інтереси працюючих мас. Тому вся робота большевиків, чи яких инших „українських партій і ґруп", які виступають проти українсько-національної революційної боротьби, є роботою на користь ворогів нашого народу: Поляків, Москалів, Чехів чи Румунів. Отже шляхи українсько-національно визвольного, державницького руху та комуністичні не сходяться між собою.

Всі противники активної революційної боротьби бідкаються не про долю українського народу, а про власні інтереси своїх політично-парохіяльних сект. Сльози їх над недолею тих, кого Поляки чи хто инший переслідує, є нещирі, бо вони самі добре знають, що кожного дня на фабриках, заводах і майнах одної Америки українських робітників більше гине, ніж за рік у Галичині гине наших борців за визволення свого народу. На вулицях якогонебудь американського більшого міста за день більше загине людей від автомобілевих випадків, ніж наших борців у краю за кілька років. Але від того не зменшується авт на вулицях, люди не перестають ними їздити та пішки ходити, так само й не кидають робітники фабрик, заводів та майн, бо вони борються за своє життя.

Таксаме не може нас зразити жадне польське переслідування й лють, бо ми знаємо, що український нарід бореться за своє національне життя, а тому будемо помагати тій боротьбі всіма нашими силами.

З ОБЄДНАННЯ

Згідно з арт. 18 статута Обєднання і на підставі ухвали Екзекутиви з дня 1 жовтня 1929 р. відбудеться в Джерзи Сіті, Н. Дж., при 83 Гренд Ст., в четвер, дня 24 жовтня, в годині 2-гій пополудні

РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ ОБЄДНАННЯ

з слідуючим порядком нарад:

1) Отворенне нарад.
2) Звіти Екзекутиви і Контрольної Комісії.
3) Реферати: а) Обєднанне і Рідний Край.
б) Наші чергові завдання.
4) Внесення і запити.

Всі члени головного уряду повинні явитися. Осібних повідомлень не висилається.

УВАГА: Екзекутива просить отсею дорогою всіх членів та прихильників Обєднання, щоби надіслали на річне засідання свої уваги щодо діяльности Обєднання та подали проекти відносно поширення та поглиблення народньої праці.

ЗА ОБЄДНАННЄ УКР. ОРҐАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ

О. Ревюк, предс. **Л. Мишуга,** секр.

Бажання 5-літнього.

Мати вибила пятилітнього синка.

Хлопець поплакав, потім задумався тай каже:

— Часом добре було би бути сиротою.

Іван Вазов.

СВЯТОСЛАВ ТЕРТЕР

(Історична повість із часів боротьби за волю Болгарії).

(З болгарської мови переклав **Михайло Процик**).

(4)

Як сказав цю простацьку думку, пішов Ногай на височини Трапезиці. Довго в захваті приглядався містові, його страшним кручам, скелям і Янтрі, що вилася під ними, наче вуж, і відізвався до свого вельможі Азатін-бея:

— Як гарно виглядали би на цих шпилях білі мінарети!

Після двох днів кинув Тирнову, а при Смілецеві оставив Азатін-бея як дорадника і поборця данини від підданого.

Хоч яке то було понижуюче, тирновські бояри відітхнули, що виминули більшої небезпеки, та вдячно поглядали на посадженого на престолі Смілеця у заступстві хана.

Смілець від року володів уже в Болгарії, а поправді в Тирнові й околиці. Влада його над іншими частями була неозначена і сумнівна, бо ті, що правили тими провінціями, вважалалися майже незалежними. Він привик скоро до свого високого становища, надягнув Тертерову багряницю, впровадив на двір звичаї й етику своїх попередників: обсипав щедро почестями боярів. Свояк цісаря Андроніка, Смілець мав спокій з боку Візантії. Не боявся також Ногая, що вмішався був у війну із суперником своїм, ханом Токтаєм. Доброго характеру, мягкого серця, не мав зовсім таланту вожда; мав здоровий розсудок і мусів схлібляти людським слабостям і пристрастям, щоби здобути привязання своїх підвладних.

Місяць тому Смілець дістав радісну вістку, що Toктай побив Ногая в страшнім бою, недалеко нинішньої Одеси, а сам Ногай згинув, як рятувався втечею.

Смерть ця принесла полекшу йому і Тирнівчанам. Смілець почувся сильнішим на своїм становищі. Його певність самого себе зросла. Зарозумілий впоювався почестями царського достоїнства та став направду думати про закріплення своєї династії. Одно гризло його від недавна; вернув до Тирнови князь Святослав, син Юрія Тертера. Присутність молодого претендента до престолу в столиці затрівожила Смілеця, а також прихильних йому боярів, Тертерових противників, іще з часів його володіння. Найбільше перелякався того патріярх Иоаким, Смілеців свояк і головна його підпора.

Політична розмова.

Смілець приймав у палаті волобитні з нагоди роковин його володіння й іменин цариці. Одним із останніх гостей був патріярх Иоаким. Са[illegible]ля принять у палаті була мало що більша від інших. Палата побудована на вузькім скраї скелі, тож мусіла мати невеличкі світлиці, хоч їх було дуже богато. У цих світлицях жила царська родина, його брата Радослава і цілий рій двораків.

Світлиця мала товсті камінні стіни, дерев'яний сволок, прикрашений гарними різьбами, мальований ясними ріжнобарвними кольорами і золотом. Довкола стін ішли низькі лави, вкриті червоною шовковою матерією. На одній стіні висів олійний портрет Івана Асена II., в золотих овальних рамах. Не був він мистецької роботи, а від старости почорнів.

Крізь відчинені вікна видно було сині шпилі Старої Аланини, а в долі часть міста та Трапезицю. Соняшний промінь падав на дорогоцінний, барвний коверець, що лежав на долівці, та на коліна патріярха, що сидів напроти Смілеця.

Розмовляли вони про найновіщі події.

— Не маєш чим тривожитися, Смілецю, Ногая вже нема, не встане в гробу. Хто раз умер, вдруге не вмре, а кого похоронили, той похоронений — коли цих поганців хоронять — говорив Иоаким на тему початої розмови.

Смілець задуманий ходив по світлиці.

— Нині сказав мені Азатін-бей, що за кілька днів відійде у свою батьківщину. Він безчестив палату.

— Безчестив палату своєю присутністю, а я безчестив Болгарію, коли цілував край Ногаевого одягу — відповів Смілець.

— А я збезчестив правовірну церкву, бо витав його хрестом і хоругвами, його, проклятого Христового ворога. Не знаю, чи Бог у свому милосерді схоче простити мені цей гріх.

Смілець задумався.

— Ми понизилися, святіший отче, але це для добра батьківщини — додав.

— То правда, але правда й те, що ніколи ще болгарський цар і болгарський патріярх не впали так низько. Що на це сказав би дух того?...

І патріярх вказав очима на Асенів портрет.

А потім додав:

— Але вселаскавий Господь змилосердився над нами, що освободив нас від Ногая. Ногай не жие — Смілець не є підвладний.

— Остався ще Чокі — запримітив неспокійно Смілець.

— Чокі занятий зліплюванням батьківської держави.

— Але як уладить її, подумає про свої права до Болгарії.

— Тоді і ми подумаемо про себе. Тепер ще за скоро лякатися — сказав Иоаким, пересуваючи скоро бурштинові зеренця чоток.

— Чокі є Тертеровим шурином, а це спорідненя збільшить його бажання престола — додав Смілець.

— Але Чокі це не Ногай. Татарська могутність на віки зломана цим непобідимим Токтаєм, хай Бог дасть йому здоровля... Зрештою в найгіршому разі зміниш лише пана, а престіл у всякому разі задержиш. Чокі в ніякому разі не може прийти сюди. Токтай дасть йому доволі до діла. Кажу тобі ще раз, що скинемо татарське ярмо. Тож уважай себе законним болгарським царем. На празник вкоронують тебе святочно у церкві св. Дмитра. Смілець підвладний вже помер.

— Так — говорив задуманий Смілець, наче сам до себе — коли діякон підчас богослуження назве мене самодержавним царем, я вже не зачервонююся, наче мене хто вдарив у лице.

— Так, будь спокійний. Бійся більше Святослава. Кажу тобі: здави його!

— Тепер це не можливе; він не дає мені очевидної причини.

Иоаким глянув на нього гнівно.

— Очевидної причини? А бож ти паламар? Чиж треба очевиднішої причини, як ця, що він Тертерів син, тож законний наслідник престолу? Зроби його нешкідливим. Як мине небезпека з боку Святослава, останеться нам лише Чокі... А коли всупереч усяким передбачуванням Чокі спокуситься прийти сюди... попросимо помочі в цісаря. Візантійський цісар тепер Токтаїв тесть, тож Токтаєві вороги є його ворогами.

— Я ніколи не проситиму грецької помочі! — відповів нерадо Смілець.

Иоаким глянув на нього допитливо.

— Не хочу бачити грецьких військ на моїй землі, я не Іван Асен III-тій.

Иоаким спер голову на подушці, притиснув чотки руками до грудей та сказав із гіркістю:

— Ось чого я не розумію. Противникові не зробиш нічого лихого, від приятеля не хочеш нічого приняти. Не маєш відваги, не можеш лише бути царем. Так можеш із татарської ласки...

І патріярх підвівся отяжіло.

— Смілець спамятався: — Я опираюся лише на любові народу.

— І ти маєш цю любов, бо нарід дає тобі її, з мусу. Бо він волить царя Болгарина. Одначе бережися, сину, такої підпори — любов народу — ти знаєш, як на ній можна опиратися... Вона більше крихка ніж вербовий кілок; більше змінчива ніж березнева погода... Нині любов народу з тобою, а завтра передійде до Святослава.

Смілець потряс заперечуючо головою та сказав:

— Нарід не простить ніколи синові, що батько покинув його, оставляючи на ласку Татарів. Не розумію, чому мав би полюбити сина, який зробив так як батько, коли втік від Елтимира. Не може він надіятися нічого доброго від родини Тертерів.

— Святослав має тут прихильників. Коли він не думає про це, то вони додадуть йому про це охоти стати царем. Та лекше ці чотки літатимуть, ніж цей пройдисвіт засяде на болгарськім престолі. Батько його, як був царем, обіцяв оголити мені бороду, але я його упокорив і присилував приняти назад свою першу жінку. Він піддався, але ніколи не простив мені та виступав проти мене до останньої хвилі. Чорти взяли його... Тепер син його зявився тут; і того зломлю... Ці облудні Куманці противні мені. Волів би я бачити Чокія в цій палаті, ніж його.

Смілець підійшов до вікна та задуманий глядів на місто.

Його мала, кругла голова відбивалась у денному світлі, а його довга тінь падала на килим аж до ніг патріярха, затопленого в думках.

Смілець звернувся до патріярха.

— Твоя проповідь нині рано була дуже гарна.

— Це, що треба говорити в палаті, то говорю в палаті, що в церкві, це кажу в церкві — відповідав Иоаким.

— Ти кидав клятви на богумильців, а нині не було би корисно їх підбурювати. Більші біди зависли нам над головами.

— Богумильці небезпечні, Смілецю. Вони небезпечні не лише для церкви, але й для держави. Вір мені, колиб надійшли Татари, вони перші підуть їм на стрічу. Це паршиві вівці, що заражують череду.

При цих словах увійшов севастократ Радослав.

То був високий мущина, подібний до свого брата, але погляд його був ясніший. Поклонився патріярхові й поцілував його праву руку.

— Благословен будь, Радославе — сказав Иоаким і зробив легким рухом знак хреста над його головою.

— Що там нового? — спитав Смілець.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗПРИВОДУ ЦЕНЗУСУ.

На сторінках „Свободи" підняcено питання про майбутній перепис населення Злучених Держав. Як відомо, минулого перепису Українців в Америці записано всього 70,000. Виною того є несвідомість та недбалість нашої іміграції в Америці, яка не привязувала ваги до того, щоби при переписі подати справжнє своє національне імя, та реєструвалися ріжними побічними іменами, як „рутенець", „малорос" чи ще яким иншим.

Головна вина за те, що так мало зареґістровано Українців в Америці, спадає в першу чергу на нас самих і тому пізніше ніж протестувати перед урядом, що нас мало знають, треба агітувати серед своїх несвідомих та недбайливих земляків, щоби вони обовязково при переписі називалися своїм дійсним національним іменем та щоби про те, щоби переписчикові урядник записав їх на лісті так як вони того жадають. Для цієї агітації ще є досить часу й коли ми почнемо її негайно, то багато пособимо освідомленню наших несвідомих та спонукаємо недбайливих припильнувати свого права бути записаним національним іменем, а не іменем, яке накидувалися нам гнобителями українського народу. Бо звичайна людська гідність вимагає, щоби нарешті ми змили зі себе тавро раба й не виказувалися ним перед чужинцями, бо вже давно час прозріти й змити зі себе сором і ганьбу всяких „рутенців", „руснаків", „русинів", „рутенцьс", „малоросів" і т. п.

До перепису буде покликано багато спеціальних переписчиків і ось між них повинно як найбільше дістатися Українців. Особливо Українці повинні старатися, щоби в тих дільницях міст та в ріжних місцевостях, де живуть Українці, переписчиками по можности були всі Українці, але у всякому разі не вороги Українців, як Поляки чи Москалі. Тоді наших несвідомих Українців буде записано під правдивим їх іменем, між тим як свідомий Поляк чи Москаль завжди буде старатися, щоби Українця записати Поляком, Русским, або Мало-Поляком і т. д.

Отож як найбільше має статися Українців, особливо з молоді, що добре володіє англійською мовою, дістатися до переписників. Для цього треба як найскорше внести відповідні аплікації. До цього нас кличе не лише наш національний обовязок та особисті інтереси, але й інтереси самого перепису, щоби він не був фальшований або невідомістю самого населення, або незнанням переписників.

І. Бондар.

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦІЇ.

Нашим дописувателям. — Редакція дрібних дописів, не принятих до друку, не звертає. Тому проситься не звертатися зі жаданням звороту дрібних дописів.

Едвардійському майнерови. — Коли дозволите підписати повним іменем Ваш допис, то помістимо.

— Скажіть мені, пане меценас, чи замрячення ума може бути причиною для розводу?

— Не все... одначе напевно є причиною до подружжа.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Бувші Стрільці У. Г. Армії при роботі.

Ще в червні ц. р., в день Зелених Свят, тутешня Стрілецька Громада ч. 7. устроїла пікнік, т. зв. „День Стрільця", з якого чистий дохід призначено на будову Дому Інвалідів у Львові. У склад програми входило богато точок, як декорації старшин і стрільців У. Г. А., промови на теми оружної боротьби проти окупантів України, національні танки й виступи хорів. Це все разом мало творити велике свято чисто національного характеру, і до певної міри воно вдалося, але не так, як цього треба було сподіватися, бо ми ще не вилічилися із цих страшних недуг, що називаються байдужністю і партійною ненавистю.

Характеризуючи по части перебіг свята, не думаємо безпідставно нападати на них, що були за горді взяти участь у загально-національному святі. Перша точка, цебто промова д-ра Галана була змістова й зворушаюча, бо нагадувала стоячим у ряді стрільцям і присутним гостям незабутні криваві дні, дні нашого національного зриву і боротьби за краще „завтра", за волю українського народу. Декорації було зробили сильніще вражіння на всіх, колиб д-р Галан подав був руку кождому по черзі, по причиненню пропамятної відзнаки, як це робилося і робиться в часі військових церемоній. Мимо цього присутні повитали промови д-ра Галана грімкими оплесками.

По декорації промовляли ще: о. совітник Л. Сембратович, інжинір О. Луцейко, голова Стрілецького Гуртка; Павло Ленчук та І. Іванчук. Вслід за цим виступив хор „Думка" під проводом П. Атаманця і відспівав кілька патріотичних пісень.

Мав виступати також хор ім. І. Котляревського з парохії Гемтремк, під управою п. Стисловського, але з невідомих причин відмовився, — відай тому, що деякі члени хору пообіцялися піти на другий пікнік, який устроювало молоде товариство "U. M. Ass'n". Додамо, що на зазив і просьбу Стрілецької Громади всі инші товариства і братства відмовилися давати якінебудь підприємства в день Зелених Свят, щоби самим взяти участь у святі.

Ми не маємо нічого проти молодечого товариства, а навпаки, радіємо, що наша молодіж організується і береться до підприємств. І колн буде треба, то Стрілецька Громада поможе йому морально й буде з молодечим товариством спільно працювати. Але на нашу думку, це шкодить народній справі, коли ведеться справу так, як це сталося в день Зелених Свят.

Гетьманські сотні відмовилися взяти офіціяльну участь, але мимо цього прибуло кількох старшин і рядовиків, які розуміли потребу загально-національного фронту. П. Чорноокий, хоч є членом гетьманської січи, сповняв обовязки господаря й касієра та багато причинився до урядження свята і збірок грошевих. Дуже активними показали себе члени Стрілецької Громади при продажі тикетів у буфеті, розпродажі брошурок У. В. О., кокард і т. ин. Кількох із них пізніше жалувалися, що приходилося в голоді у літну спеку вистоювати цілими годинами, бо бракувало обслуги при входах, але козарлюги витревалі й своїх постів не опустили, як пристало на добрих і вірних жовнірів. Зі зібраних грошей приносили до полевого комітету не лише доляри, але і дрібні центи, щоб як найбільший дарунок зібрати для своїх товаришів по зброї та щоб ані один цент не пропав. Одним словом: Стрільці показали себе впертими й старанними робітниками для гуманітарних цілей. Тому чистий дохід приніс $383.44 (триста вісімдесять три доляри і сорок чотири центи), з яких $300 (триста долярів) вислано до краю, до „Комітету Опіки над Інвалідами" у Львові, $5.00 пересилка а $78.44 лишилося ще у місцевій касі і аж тепер по провіренню касових книг вишлеться цю решту.

Окремі жертви на дім інвалідів збирає окремий комітет, призначений Стрілецькою Громадою на чолі з д. Яблінчуком. Дотепер зібрано $134, з яких $125.50 вислано до Львова, а $9.07 лишається в касі до дальшого розпорядження.

Це лише коротенький начерк з діяльности Стрілецької Громади в Дітройті, а на будуче є надія, що поширеться поле нашої праці.

Роман Пристай,
Василь Нагайдо, контрольори.

ЦИГАН І МЕДВІДЬ, МИКИТА, ГАНУСЬКА І ПОРОШОК.

Ганусько! Ганусько! А ходи но сюди! — кликав одного ранку Микита свою жінку, лагодючи у древітні косу, бо мав іти косити до кума.

— Чого хочеш? — запитала жінка, вийшовши з хати.

— А диви, як онде на вигоні громада людей обступила цигана, що приволікся з медведем. — Циганище бубнить у тамборинку, а медвідь звивається на задні ноги і танцює.

— А видиш, окаяннику! — підхопила Гануська. — Такого звірюку циган навчив танцювати, а я вчу тебе двацять літ Микито, не ходи до коршми, не пий горівки! І прошу, і плачу, і кляну нераз, як тілько вмію, і не годнам тебе навчити.

— Ге, ге! Небогонько, якби ти знала, як цигани вчать медведя танцювати, то ти певно плакала-б.

— Або ти знаєш, коли ти в горах не був? — перервала Гануська.

— А знаю! Бо ще за небіщиків тата, як я ще був парубком, ночував у нас Бойко, що ходив з ялівцем, а тато купували ялівець, бо тримали вівці, а ялівець добрий лік проти мотилиці, то Бойко оповідав, яка то циганська школа танцю для медведів.

— То, небогонько, так, почав Микита резолютно: Цигане наставляють на медведя міцне сильце. Як медвідь зловиться, то цигане насамперед закладають медведеви залізне кільце у ніс, а відтак проводять до такої залізної клітки, що десь у лісі зладять. У клітці дно з грубої бляхи. Як у цю клітку запруть медведя, то під бляхою у ямці розкладають огонь. Як бляха розпечеться, медвідь зводиться, перескакує з ноги на ногу, бо його пече, а циган тоді бубнить у тамборинку. Щоб не збавити нім медведеви, то вогонь розпалюють на хвилинку.

Потім, як бляха вистигне, то знов розкладають огонь, знов медвідь зводиться і перебирає ногами, а циган бубнить.

Так роблять кілька разів. аж поки медвідь, як почує тамборинку, не пічне танцювати і на зимній бласі, бо як почує бубнення, то йому здається, що ось-ось буде знов пекти у ноги.

Коли вже медвідь на голої тамборинки піднімається і танцює, то значить, що він вже вивчений; тоді циган привязує до кільця шнурок, або ланцюх, примориь трохи медведя голодом, щоб ослаб на силах, і волочиться з медведем і тамборинкою по світі та показує медвежий вимушений танець, а люде дають гроші.

— Піду я, Микито, до того цигана, може би він мені порадив, як тебе відвчити від коршми і пиятики.

— Най тя Бог боронить! — крикнув Микита. Та не було часу балакати більше, бо і Гануська пішла до хати і від кума прибіг хлопчина, кажучи: Микиті, що тато вже коні запрягли і з косарями на нього чекають.

Микита взяв косу на плечі і пішов з хлопцем.

Косить Микита у кума та цілісенький день одну думку думає: чи ходила його жінка за порадою до цигана, чи ні? А-нуж ходила, і циганисько дещо таке порадив, що може бути Микиті шкідливе? Добре було-бим зробив, — закидує собі Микита, — щобим був не викликав баби з хати. — То знов потішав себе, що може цигана довго на вигоні не було, бо це робучий час, то людоньки пішли до роботи.

А в косовицю деденько довгий, і в кума сіножать трохи більша як на чотири косарі. На пять нема, а чотирм треба добре махати, щоб смерком докінчити, бо лишати два-три покоси — не випадає.

Пізно вернув Микита, це дуже смакувала в кума вечеря і почесне, яке „подлуг припису" косарам належиться.

Микита спішив домів, щоб як найскорше довідатися, чи його Гануська ходила до цигана.

Гануська розчиняла на хліб, як у хату увійшов Микита, та таки зараз від порога запитав:

— Ходилась до цигана?

— Ходилам!

— Та що тобі той волоцюга порадив?

— Та що порадив! Шкода трое яєць, шом віднесла, а він казав, щоб я тобі приносила горівки до дому та заправювала медом, то ти перестанеш до коршми ходити.

— Видиш, жінко! Які то розумні люде цигани! Нічого, гадаєш, не роблять, та знають видумувати, — вирецитував вдоволений Микита.

— Тай дав ще якийсь порошок, щоби посипати подушки, то від цього мабуть обридне горівка.

— І ти вже посипала? — затривожено запитав Микита.

— Ще не посипала, видиш, що маю руки з тістом. Потому посипаю.

— А де той порошок?

— Я сама посиплю, ти не вмієш як! — сердито озвалася Гануська.

— Не сип, жінко, не сип — почав просити Микита — хто знає, чуєш, яке то, може похоруємося від цього порошку. Таж я так на безголовє не западаюся. До коршми зайду часом, бо там, знаєш, і пан вуйцє, радні, пан писар і ревентар, щось хтось смішного скаже, весело посидіти.

— Слухай, Микито! — почала Гануська поважно. — Я порошок сховала так, що хочби ти рік шукав, то його не знайдеш. Не будеш ходити до коршми, не буду посипати подушок порошком. А як тільки раз підеш, зараз посиплю, і будь певний, що і коршми і горівки тобі відхочеться раз на все, бо я за цей порошок давно чула, але не годна була його дістати, а тепер маю!

Микита звісив голову і почав розмірковувати, що може бути: як циган медведя навчить танцювати, то може і такий порошок придумати, що коршми і горівці амінь. Порошок сильно настрахав Микиту.

Він неспокійно спав, будився в ночи, нюхав подушку, чи часом жінка не посипала цим страшним циганським порошком — як він заснув. Неспокійний був і рано. Страх перед циганським порошком переміняв зовсім Микиту. До коршми він не заглянув а на горівку вивросив у своєї Гануськи на Рідзвяні Свята, Великодні і празник, тай це тільки в дома.

Мягкосердна жінка згоджалася.

Додати треба, що Ганусько, Микитова жінка — до цигана зовсім не ходила, порошку ніяких не мала, але пообувала ріжних способів, щоби свого Микиту від коршми і від пиятики відтягнути, тай послідне її думка вдалася — як не можкраще.

Микита, встаючи і лягаючи, не забував за страшний циганський порошок.

Навіть у святенька або на празник, як собі за дозволом жінки підчемеричив, то таки, лягаючи, питав жінки:

— Ганусю, не сипалась, серденько, на мою подушку цього гаспидського порошку?

— Не сипала, ні, лягай і спи!

Вдоволена була Ганусько, бо її Микита був тільки три рази до року пяний і не в коршмі, тільки в дома, але напитала собі, небога, иншого клопоту. Якось її думка вийшла на село, тай богато кумців приходило за порошком до Гануськи.

— Кумусенько, дайте, голубонько, хоч пушенку цього порошку, бо мій газда не вилазить з коршми.

— Сама маю трошки, не можу дати — відмовляла Ганусько, не зраджуючи власної тайни.

За це кумці прозвали Ганусько недоброю, лукавою, і як кому подобалося, та виглядали цигана з медведем — як сонічка зза хмари. Один тільки Микита памятав добре, що на його обійстє є десь схований страшний порошок і тримався волі жінки.

Шпачок.

Сонце.

Вона: Давніще ти називав мене своїм сонцем, а нині...

Він: Ти й нині є для мене до деякого степеня сонцем.

Вона: На скільки ти робиш менi життя горячим!

—o—

Поляк приїхав у Париж і зайшов у гостинницю, бо вже був зголодів. Не хотів зрадитися вейтерові, що не вміє по французьки, тому показав лише пальцем на одно місце задрукованої карти, що лежала перед ним на столику, та сказав при цьому лише одно слово, яке вже чув більше разів „Же ву прі" (Я прошу).

Вейтер: Дуже жалую, одначе не можу вам цього дати, бо це кусень, який саме грає музика.

Бо на столі лежала програма концерту музики тої гостинниці.

ВІДОЗВА

В СПРАВІ БУДОВИ ПОВІТОВОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ В ПІДГАЙЦЯХ.

Підгайці, 28/VIII. 1929.

Шановні Громадяни:

Даруйте, що звертаємося до Вас, хотяй Вас не знаємо особисто, але робимо це не в своїм інтересі, а в інтересі повіта.

Виділ філії т-ва „Просвіта" розпочав перед роком будову Повіт. Укр. Нар. Дому та сего року веде її далі.

Ми хочемо представити Вам коротко стан праці в нашому повіті, як також наше скрутне положення, щоби Ви ужили всіх старань, щоби брати-імігранти з Підгаєччини, перебуваючі в Америці, допомогли нам хотяй частинно в наших змаганнях.

Мусите передівсім знати, що роботу освітну, економічну та політичну ведемо серед дуже тяжких політичних та матеріяльних обставин. Мимо того відновили ми після війни в кождому селі читальню „Просвіти", що більше: навіть малі присілки мають тепер свої читальні. Кромі того майже в кождому селі є своя кооператива, т-во „Сокіл" або „Луг", і тепер зачали ми відновлювати кружки „Сільського Господаря".

Майже кожде село має свій Народний Дім, збудований при визначній допомозі братів-імігрантів.

В повіті працюють члени Виділу філії „Просвіта", поодинокі селяни та інтелігенти, яких то працьовників є мало та на пальцях можнаби їх почислити.

Біланс нашої дотеперішної праці в повіті представляєть-ся в числах товариств ось так Маємо в повіті:

- 73 Читалень т-ва „Просвіта";
- 45 Кооператив;
- 41 „Соколів";
- 9 „Лугів";
- 36 Кружків „Сільського Господаря";
- 4 Кружки „Рідної Школи";
- 2 Т-ва Охорони Воєнних Могил;
- 1 Т-во Опіки над молодю з пятьма пластовими гніздами.

Філія т-ва „Просвіта" удержує сталий контакт з селами, має малу повітову бібліотеку з 13 мандрівних бібліотек, які в тому році пущено на села, а з яких в протягу під року користало 27 сіл. Поїздок на села в послідному році відбуто 181, а в часі зими уряджено в осьмох селах курси для неграмотних.

Як з тих цифр бачите, зроблено богато. Можнаб було зробити ще більше, коли би філія розпоряджала своїм власним домом.

Справді свідомість в наших селах зростає, селянство читає та організується, одначе богато краще виглядалоб наше село, колиб ми мали в повіті ще бодай деяку поміч від братів-імігрантів з Америки.

Дуже великою перешкодою в нашій роботі є брак своєї хати в Підгайцях, в якій містилиби всі повітові організації і яка булаб осередком повіта.

Для браку своєї хати містимося в малих жидівських льокалях, які мусимо дорого оплачувати, а коли зайде потреба скликання більшої наради чи зборів повіта, то мусимо йти на сусіднє село

Тому бракови має зарадити Повітовий Український Народний Дім, який тепер будуємо.

Будуємо, та невідомо, коли скінчимо будову, бо не розпоряджаємо ніякими фондами.

Дотеперішня будова коштує нас 60,652 золотих, а щоби вивести дім під дах, треба буде ще бодай 30,000 золотих. Виправа дому з вікнами, дверми і т. п. буде коштувати около 50,000 золотих.

Тому, що філія не має ніякого майна, то на фонди наші складаються виключно добровільні жертви. З Америки одержали ми дотепер дуже мало, бо навіть не цілих 500 долярів; прочу готівку зложило громадянство Підгаєччини.

В тому році призбирали ми в повіті 14,000 золотих; чи богато ще призбираємо, не знаємо, бо з села нашого друть на всі сторони, так що конець кінців не стає на свої потреби.

В тім скрутнім положенню звертаємося до Вас, братів-імігрантів і числимо на Вашу допомогу. Вона є конечна. Бо можемо діждатися того, що хотяй вибудуємо дім кредитом, то кінець кінців наші вірителі, які дадуть нам матеріял на будову на вексель, не одержавши готівки, зачнуть нас нищити і злицитують.

Наша думка така: ми, уроженці підгаєцької землі, деб ми не були, мусимо держати зі собою постійний звязок. Що більше, ми мусимо собе взаїмно підпомагати, так морально, як і матеріяльно.

Ми представили Вам коротко стан нашого повіта, щоб Ви знали та всіх поінформували, що у нас дотепер зроблено. Правда, богато допомогли нашим селам брати з Америки, але занедбали Ви центр, який кермує життям повіта. Може і наша в тому вина, що ми не удержували з Вами сталих звязків, але і тепер ще не пізно.

Тому власне хочемо навязати звязки з нашими братами-емігрантами з Підгаєччини, перебуваючими в Америці. Звязок поміж Вами і нами мусить повстати! Скличте в найкоротшому часі братів імігрантів з підгаєцького повіту та представте їм наше тяжке матеріяльне положення, щоби вони зрозуміли, що без їх помочі будови Повітового Українського Народного Дому в Підгайцях не скінчимо. Якщо зайде потреба, виберіть Комітет, та по всіх місцевостях, де тільки перебувають Підгаєччани, закладайте місцеві комітети, котрі велиби збірку на річ будови Пов. Укр. Нар. Дому в Підгайцях.

Ми тепер оподаткували тут всіх міщан, інтелігентів та свідомих селян, та таке саме оподаткування переведіть і Ви. Ви оподаткуйте місцеві Комітети, а члени тих Комітетів нехай особисто відповідають за зібрання тих квот.

Якщо у Вас, або в місцевих Комітетів, є яка готівка, вишліть її нам сейчас, або постарайтеся, щоби місцеві Комітети зложили якусь квоту, або навіть і позичили на рахунок збірки та нам сейчас гроші вислали, бо, як зазначили ми, матеріяли на дім беремо на кредит, а сеї осени будемо мусіли за них заплатити.

Сього року мусимо будову підвести під дах, щоби не позволити мурам псуватися.

Прохаємо Вас: робіть усе, що тільки вдасться, щоби найскорше могли Ви прийти нам з допомогою.

Коли відгукнетеся на сего листа, будемо інформувати Вас про дальший хід праці в повіті. Працюймо всі для спільної ідеї, деб ми не були, в імя красного завтра українського працюючого народа.

В очікуванню скорої відомости про працю у Вас здоровимо щиро Вас всіх братів-імігрантів.

За філію тов. „Просвіта" в Підгайцях:

Олекса Яворський, касієр.

Шановні Громадяне:

Повисшого листа одержали імігранти Підгаєччини в Ню Йорку. З нього, як бачите, пробивається голос розпуки, що кличе нас, імігрантів з Підгаєччини на поміч нашим братам і сестрам, котрих гнете польсько-шляхотське ярмо, котрі бажають освіти, щоб через освіту й організацію скинути те ярмо та жити свобідним життям на своїй землі. У своїй визвольній праці вони кличуть нас на поміч: **„Прохаємо Вас, робіть все, що тільки вдасться, щоби найскорше могли Ви прийти нам з допомогою".** Такими словами відзиваються вони до нас. Хочеться вірити, що цей їх голос не пройде даремним звуком мимо нас тут на імігpації і ми, імігранти Підгаєччини, відгукнемося на цей голос щиро по товариськи, по братерськи і подамо їм свою помічну руку в їх прикрім положенню. Спільною визвольною працею, спільними невдачами у визвольній боротьбі мусимо разом з ними дійти до спільної мети, котрою є визволення українських працюючих мас на Західній Україні зпід польського поміщицько-жандармського пястука. Частиною цеї визвольної боротьби на Західній Україні має бути наша поміч на праці, поміч матеріяльна для Підгаєччини, з котрої ми вийшли перед роками. Визвольна праця піде в нас скорою ходою і прискорить прихід дня свободи для наших братів і сестер, коли ми поможемо їм докінчити будову Повітового Українського Народного Дому в Підгайцях, котрий має бути осередком повітового освітньо-організаційного життя, а тім самим частиною освітньо-організаційного життя і боротьби за свободу на Західній Україні.

В тій цили ми, імігранти Підгаєччини, скликаємо збори в неділю, дня 13. жовтня 1929 р., в годині 2-ій пополудни, в гали Українського Робітничого Дому, при 15 Іст 3-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й. На ті збори проситься прибути всіх виходців з Підгаєччини, котрі перебувають в Ню Йорку і околиці.

Тимчасовий Комітет.

P. S. Імігранти Підгаєччини перебуваючі по инших містах Злучених Держав, хочби і в малім числі, повинні поступити рівнож так як в Ню Йорку, себто скликати зроби та вибрати комітет, котрий занявбися збіркою жертв. Тут рівнож можуть богато помогти сільські комітети Підгаєччини, котрі вже є зорганізовані і дали велику матеріяльну поміч своїм селам. Тільки з розгорнутими руками при праці за краще завтра українських працюючих мас ми зуміємо усунути всякі перешкоди та непорозуміння на шляху боротьби за свободу. Праця єдина з неволі нас вирве! Тому до праці, до діла! Збирайте вже нині жертви на укінчення будови Повіт. Укр. Нар. Дому в Підгайцях і висилайте їх на адресу: Alexander Jaworskyj, Filia Prosvity, Pidhajci, Eastern Galicia.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Товариство „Запорожська Січ", від. 234 У. Н. Союза, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що триквартальний мітінґ відбудеться в пятницю, 11-го жовтня (Oct.) 1929 о годині 7.30 вечером в гали У. Н. Дому. На порядку дня є важні справи, тому проситься всіх членів прибути на мітінґ. На мітінґу буде приниматись нових членів без оплати вступного, тому є добра нагода стати членом У. Н. Союза і тов. Запорожська Січ. Хто хотівби вступити, прошу прибути на мітінґ. Дальше пригадуєм всім тим членам, котрі затягнули які довги в товаристві, щоби сього місяця вирівнали, в противнім разі будуть суспендовані, щоби пізніше не було нарікань. Членів позамісцевих проситься подати свої адреси, щоби секретар знав, де члени жиють і в важних справах знав, на які адреси їх повідомляти. — І. Ґенеґа, предс.; Ю. Ґвіздь, кас.; К. Пілат, секр., 201 First St., Elizabeth, N. J.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. І. Франка, від. 253 У. Н. Союза, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що триквартальні збори відбудуться у суботу, 12-го жовтня, в 7-мій годині вечером в Українській Гали. Обовязком є всіх членів і члениць явитись на тих зборах, бо є важні справи до полагодження. — Д. Харко, предс.; М. Кульбанський, кас.; П Пилипів, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тво. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться 13. жовтня, в годині 2-ій пополудни, в гали Жорож Клюбу, 2376 Ґрейлінґ ул. Проситься всіх членів явитися на ті збори, бо є важні справи. Буде також справоздане з пікніку та посвячення прапорів. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Мих. Шаран, містопредс.; Онуфрій Курочка, кас.; Іван Курчак, фін. секр.; Волод. Крушельницький, рек. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, подає до відома, що 3-квартальний мітінґ відбудеться 13. жовтня, в неділю, в год. 12.30, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на сей мітінґ. На порядку нарад є дуже важні справи до полагодження, також залеглість свою кождий повинен виповнити, в противнім разі можуть паразитися на страчення всяких прав як до Тов. так і до У. Н. Союза. Будемо принимати нових членів як до Братства так і до У. Н. Союза без вступного; дітей вписуємо без жадної вплати на два роди обезпечення, а се 25 ц. місячно і 50 ц. місячно. Приходіть і приводіть дітей з собою і ставайте в ряди У. Н. Союза. — Мартин Барабаш, пред.с; Петро Лучків, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 13. жовтня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, на Калидж і W. 7th St. Кождий член повинен явитись і вирівнати свої довги, бо в противнім разі буде суспендований. Листовно повідомлятись вже не буде, бо члени і на листи не роблять уваги. Є богато членів, що ще не мають своїх дітий записаних в У. Н. Союзі, тож старайтесь записати своїх дітий ще сего місяця, бо щоб не було за пізно. — Николай Бусько, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Зап. Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 13. жовтня, в годині 1-ій пополудни, в гали на Cicotte Ave., ч. 3464. Обовязком є всіх членів прийти хоть на сей мітінґ, бо маємо много важних справ до полагодження, між тими найважнійша справа святкування листопадового свята. — Стефан Дідула, секр.

ҐЕРИ, ІНД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 100, подає до загального відома всім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 13. жовтня, в годині 2-ій пополудни, в Neighborhood Hause, 1700 Adams St. Є дуже важні справи, котрі не можуть бути не полагоджені, а іменно: справа статута для тов., справа маєтково, уряджуванне підприємств на дохід товариства і т. д. Також будеться справляти рекорди, тому хто хоче змінити суму обезпеченя, спадкоємців, і другі справи, тому обовязаний є прийти на мітінґ кождий. — Іван Лавровський, предс.; Андрій Цебак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. О. Николая, від. 341, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. жовтня в У. Н. Домі, при Вест 14 вулиці, точно в годині 1-ій пополудни. Тому, що в сю саму неділю братство уряджує баль, то збори отворяться о пів години скорше. Проситься всіх членів прийти на 1-шу годину, щоби дібрати ще членів до обслуги на балі. — Ст. Палівода, предс.; І. Кренціґлова, секр.; В. Яцишин, кас.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Жертви на будову Народного Дому в Миколаєві коло Гаїв. (Лист до Обеднання).

Сердечно дякуємо за Вашу ласкаву відповідь і всі інформації. Ми знали добре про Обеднанне в Филаделфії, лише не представляли собі, що воно робить стільки добра для наших організацій, та що й наші зібрані жертви на будову Народного Дому й Кооперативи в Миколаєві коло Гаїв можуть бути вислані безплатно з нашої сторони.

Тому ми на присланy нам лісту займемся народним податком поміж членами нашого Комітету на слідуючих зборах, і жертви вишлемо до Обеднання в Филаделфії.

Тепер щодо посилки наших жертв на будову Народного Дому в Миколаєві коло Гаїв то ми сьогодня засилаємо до Обеднання $250.00 і просимо ласкаво вислати їх до цих громадян, котрих наш Комітет вибрав, що вони відповідальні за гроші. Ними є: Сенько Галак (син Оніфра), Яким Чинька й Ілько Романишин.

Просимо дуже, вишліть ці гроші, щоб вони отримали їх в американських долярах, за що будемо дуже вдячні, та не забудемо про наші організації в Америці.

З великим поважанием, Комітет:

Іван Галак, голова;
Іван Підгірний, касієр.
Іван Дацко, секретар;

—o—

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Збірка на інвалідів.

На забаві в п. Петра Поливчака дня 7. вересня в Народнім Домі зібрано на інвалідів 42 дол. 80 ц. На бажання п. Поливчака сказав кілька теплих слів п. Іван Денега, а на руки п.п. Й. Биця і В. Войціцького, котрі занялись збіркою, зложили жертви отсі особи: Петро Поливчак $5.00; по $2.00 зложили: С. Король і його дружина п-ні Король і А. Папасюк; по $1.00; І. Денега, В. Поливчак, М. Кокут, К. Кайда, Семенюк, І. Сурий, Н. Яків, П. Головчак, п-ні Поливчак, М. Волошин, Пацьорка, В. Лесько, М. Коваль, Клим, Швагуляк, Й. Биць, Г. Гула, Шидло, В. Юнич, Корпанів, А. Бревка, І. Поличак, М. Садо, П. Гладиш; по 50 ц.: А. Юзева, Піщук, Ю. Годор, Н. Придолок, Марко; по 25 ц.: Ярига Н., п-ні Пацьорка, К. Щадило, М. Варченко, Ст. Беранський і Сміт. Решта дрібними датками. Разом зібрано $42.80, котрі вислано через „Обеднанне".

Й. Биць.

Кваліфікація.

Власник крамниці з порцеляною і скляними виробами:

— Хочете дістати в мене становище помічника? Ну, добре, а знаєтеся на тій бранжі?

— Певно.

— А що ви зробили би, колиб припадково збилася дорога ваза?

— Я склеїв би її як-так синдетиконом і поставив би в крамниці на стовпці в такому місці, щоби купуючий, що прийде перший у крамницю, мусів струтити її на землю.

— Добре, добре, бачу, що розумієтеся на торговлі. Завтра можете приходити до служби.

DO YOU KNOW WHY--- Gasoline Isn't Dangerous — It's The Man Behind The Match? Drawn for this paper By Fisher

